

$$\Delta = b^2 - 4ac$$

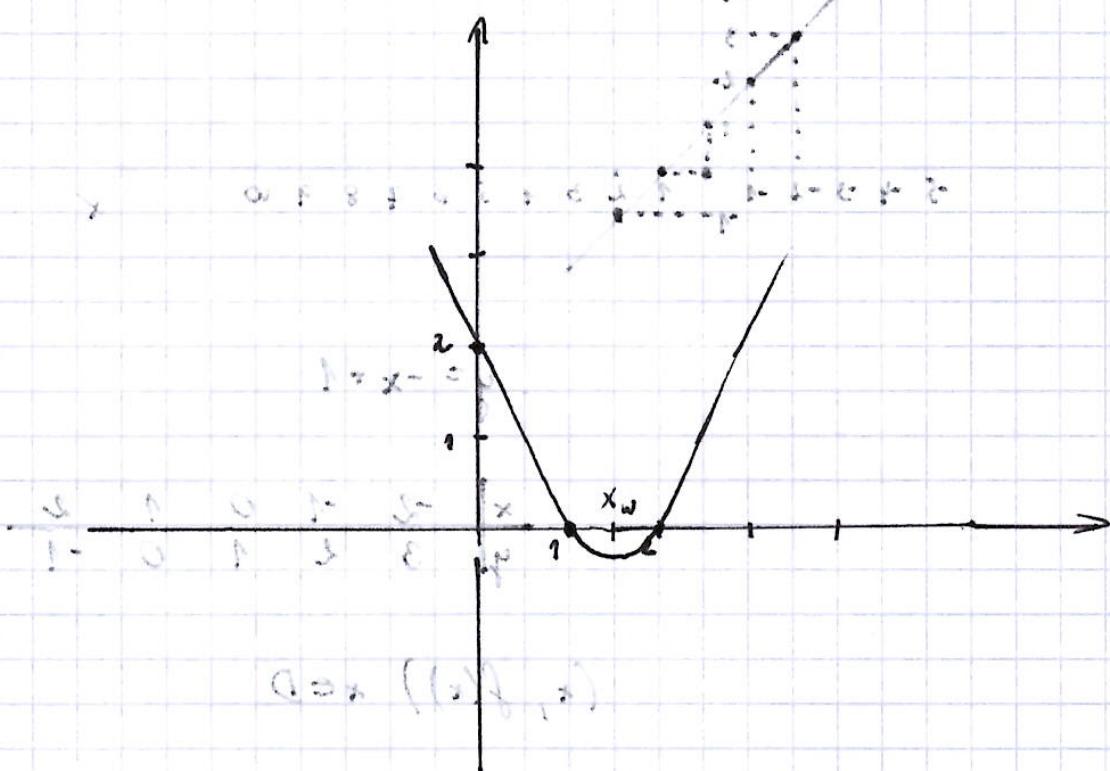
$$\Delta \geq 0 \quad x_{1,2} \text{ miejsca zerowe}$$

$$x_{1,2} = \frac{-b \pm \sqrt{\Delta}}{2a}$$

(współczynnik przed znakiem) $b > 0$

$$\Delta = 3^2 - 4 \cdot 2 = 1$$

$$x_{1,2} = \frac{3 \pm 1}{2} = 1, 2$$

znaleźmy najwyżej położone wierzchołek hiperboli
najniższy parabolii

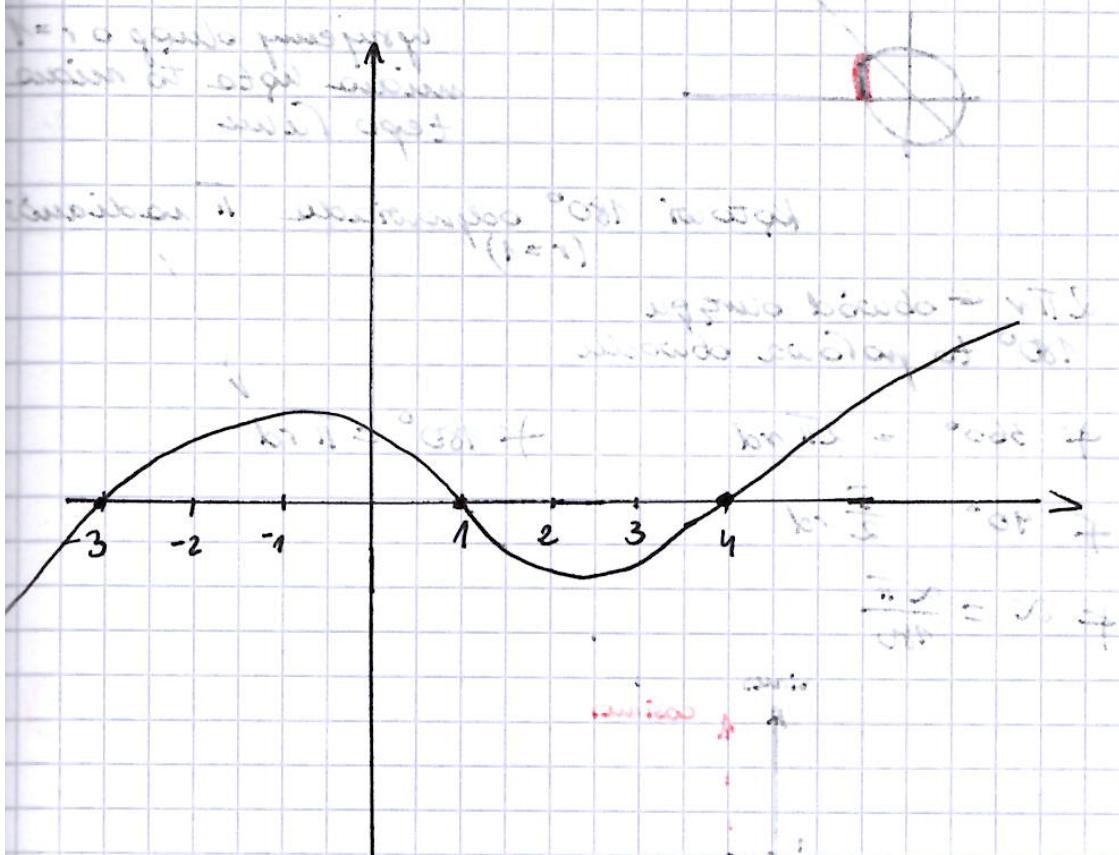
$$\text{jeżeli: } x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a}$$

$$x_w = \frac{x_1 + x_2}{2} = \frac{-b + \sqrt{\Delta} - b - \sqrt{\Delta}}{2 \cdot 2a} = \frac{-2b}{2 \cdot 2a} = \frac{b}{2a}$$

$$y = (x+3)(x-1)(x-4)$$

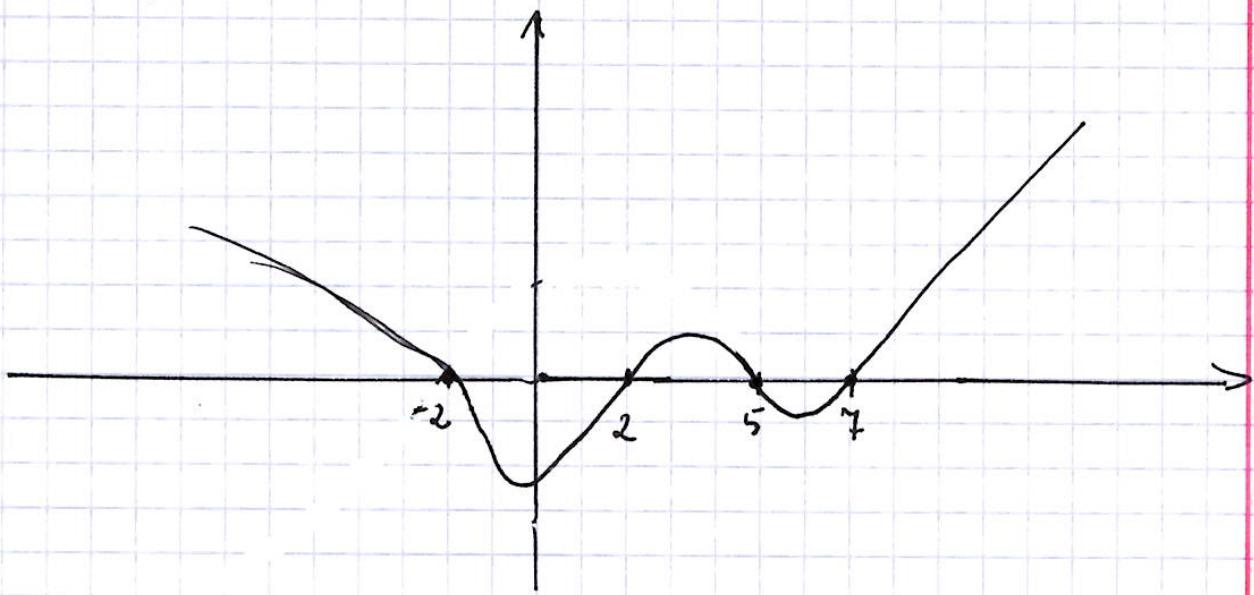
miejsca zerowe

Trzeba określić, co się dzieje dla dużych x , aby odkryć "liczne" rozumowania. Po podstawieniu pod x dowolnej dużej liczby, wyjdzie liczba dodatnia.
Przebieg jest ciągły.
Ta funkcja jest więc funkcją ciągłą.

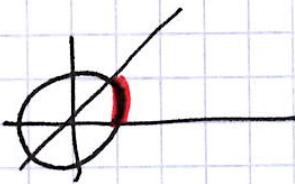
$$y = (2-x)(x-5)(7-x)(x+2)$$

$m.0 = 2, 5, 7, -2$

4) FUNKCJE TRYGONOMETRYCZNE

Sinus mierzony w stopniach po 180°
 Radian = miara łukowa kąta

wysięgamy okrąg o $r=1$
 miara ługa to miara
 tego kąta

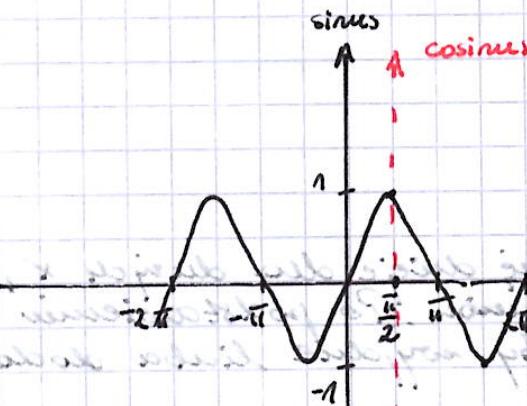
kątowi 180° odpowiada π radianów
 $(r=1)$

$2\pi r \leftarrow$ obwód okręgu
 180° to połowa obwodu

$$\cancel{360^\circ} = 2\pi \text{ rad}$$

$$\cancel{90^\circ} = \frac{\pi}{2} \text{ rad}$$

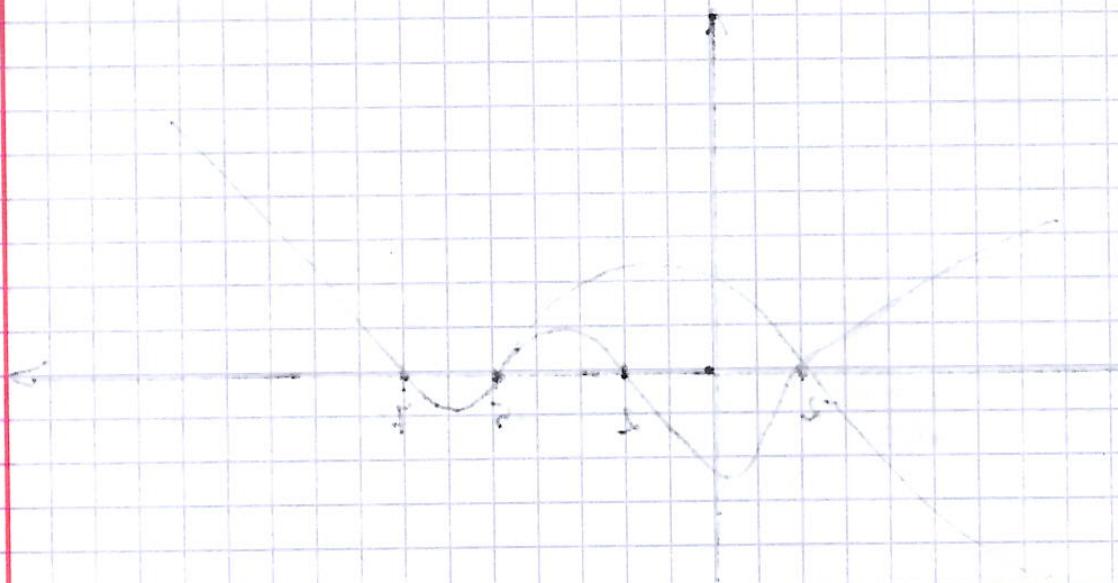
$$\cancel{x} = \frac{\alpha \pi}{180}$$

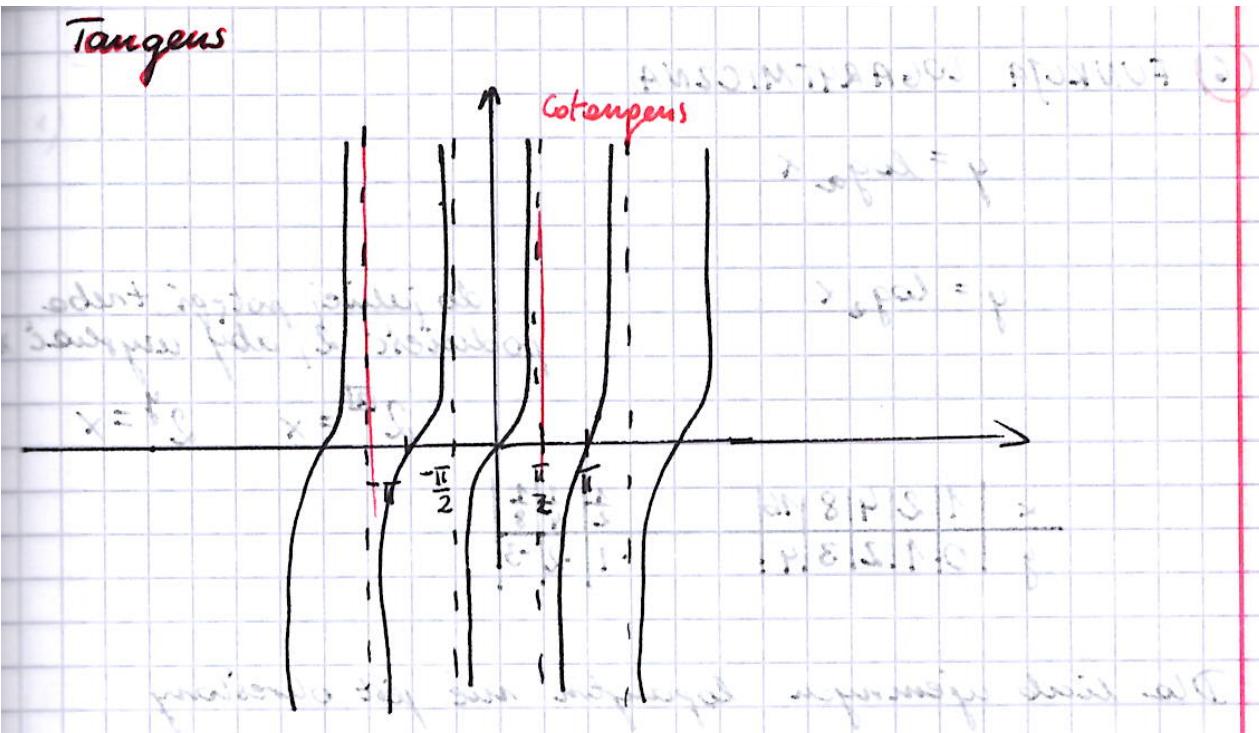
Cosinus jest mierzony w kącie 90°

$$S = \sqrt{c^2 + s^2} = 1$$

$$(s+\pi)(s-\pi)(c-\pi)(c+\pi) = 0$$

Tangens

Cotangens

$$\cot x = \frac{1}{\tan x}$$

$$\cot x = \frac{1}{\tan x}$$

$$\cot x = \frac{1}{\tan x}$$

5) FUNKCJA WYKŁADNICZA

$$y = a^x \quad a \in \mathbb{R}$$

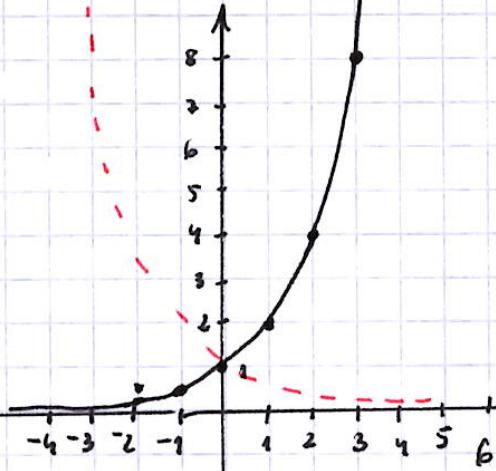
a to jakaś liczba

$$y = 2^x$$

$$2^{-2} = \frac{1}{2^2}$$

$$\underline{2^0 = 1} \\ \underline{a^0 = 1 !}$$

x	-2	-1	0	1	2	3	4
y	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{2}$	1	2	4	8	16

$$a = \frac{1}{2} \quad y = \left(\frac{1}{2}\right)^x$$

czarny wykres

6) FUNKCJA LOGARYTMICZNA

$$y = \log_a x$$

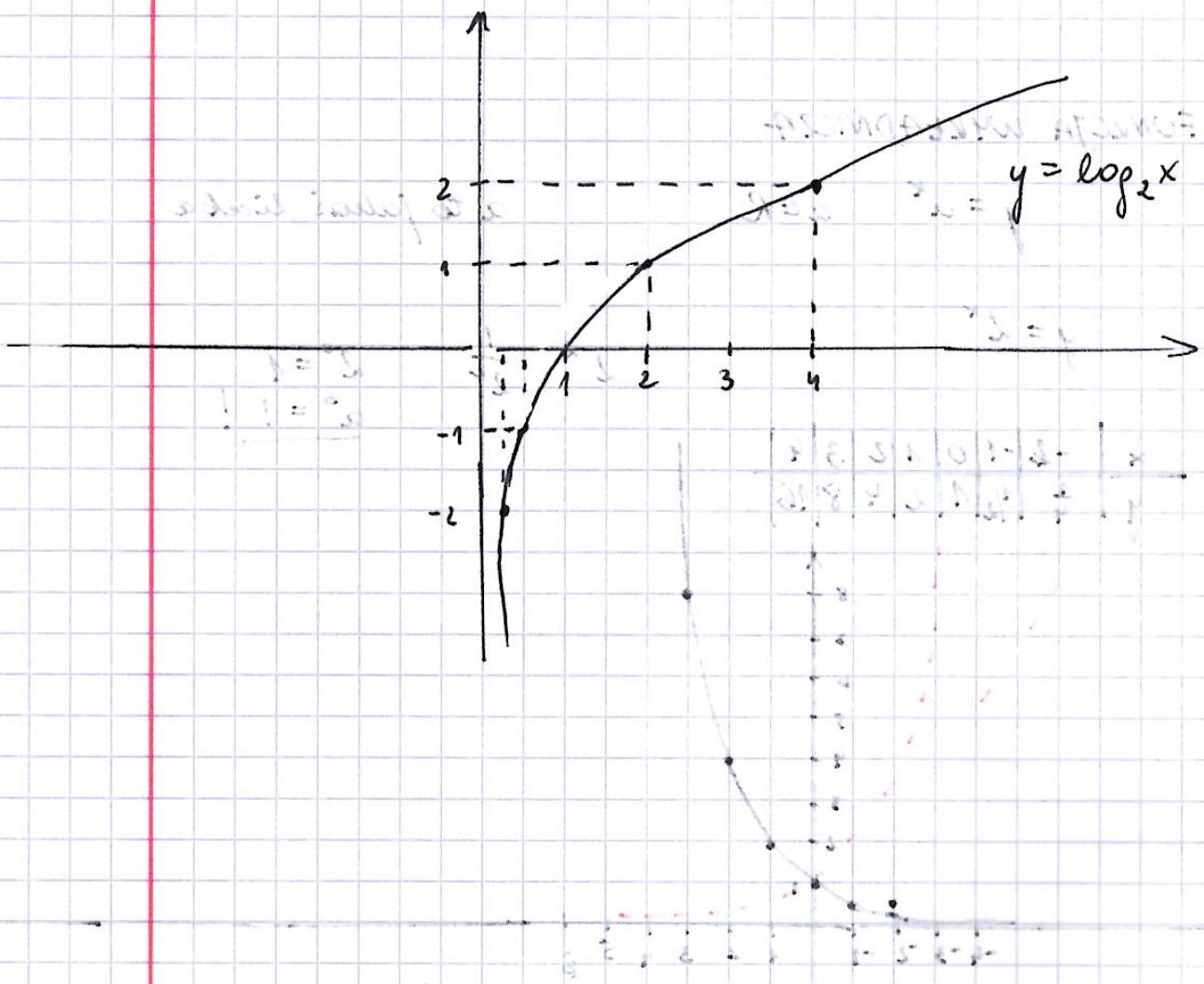
$$y = \log_2 x$$

do jajnej potęgi trzeba podnieść 2, aby uzyskać x

$$2^{\underline{?}} = x \quad 2^y = x$$

x	1	2	4	8	16	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{4}$	$\frac{1}{8}$
y	0	1	2	3	4	-1	-2	-3

Dla liczb ujemnych logarytm nie jest określony

Własności:

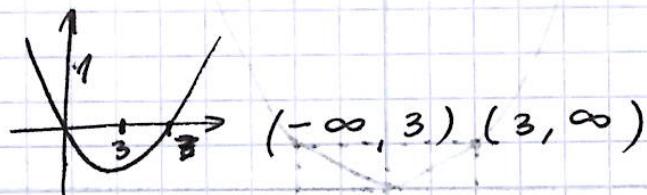
1) Monotoniczność.

- a) ścisłe rosnące - wzrost x powoduje wzrost y
- b) ścisłe malejące - odwrotnie
- c) niemonotoniczne - albo maleje albo utrzymuje poprzeczną wartość
- d) niemalejące - albo rośnie albo porasta się

f liniowa - może być w 4 kategoriach

f kwadratowa ... nie jest monotoniczna

w pewnym obszarze maleje

w pewnym obszarze rośnie

moga mieć monotoniczność tylko w pewnych przedziałach

f wykładnicza

ścisłe rosnące lub
ścisłe malejące

f trygonometryczne - tylko w denym obszarze
jest ścisłe rosnąca lub malejąca
(to sines i cosines)

Tangens ma tylko monotoniczność
w obszarach $(-\frac{\pi}{2}, \frac{\pi}{2}), (\frac{\pi}{2}, \dots)$

f wielomianowa - nie jest monotoniczna, ma
kilkudziesiąt monotoniczności

2) Parzyste

F. parzyste

• funkcja spełniająca tą własność - wykres jest lata

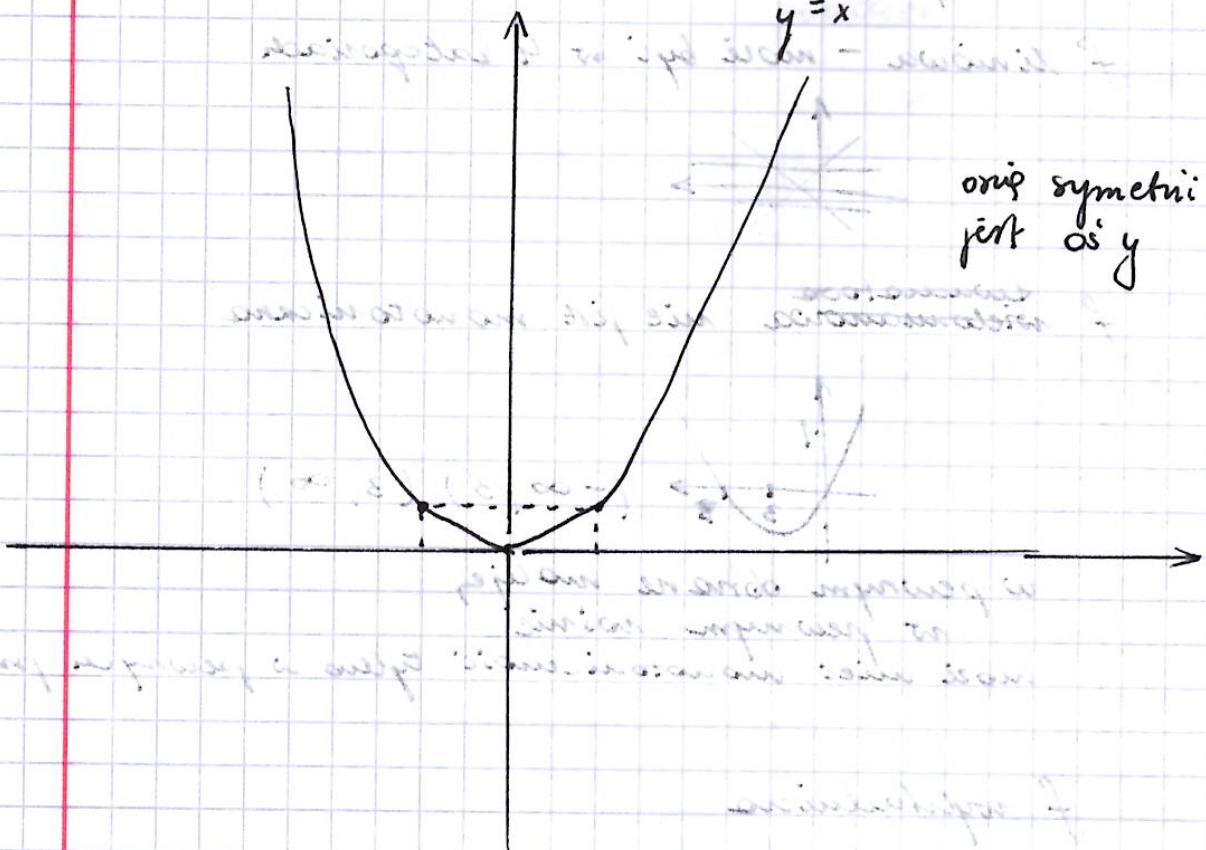
• funkcja parzysta - wykres jest symetryczny wobec osi y

$f(x) = f(-x)$ dla $-x \in D$ - symetria

• wykres jest lata - wykresem jest

$$y = x^2$$

• wykres jest lata - wykresem jest

• wykres jest symetryczny względem osi y

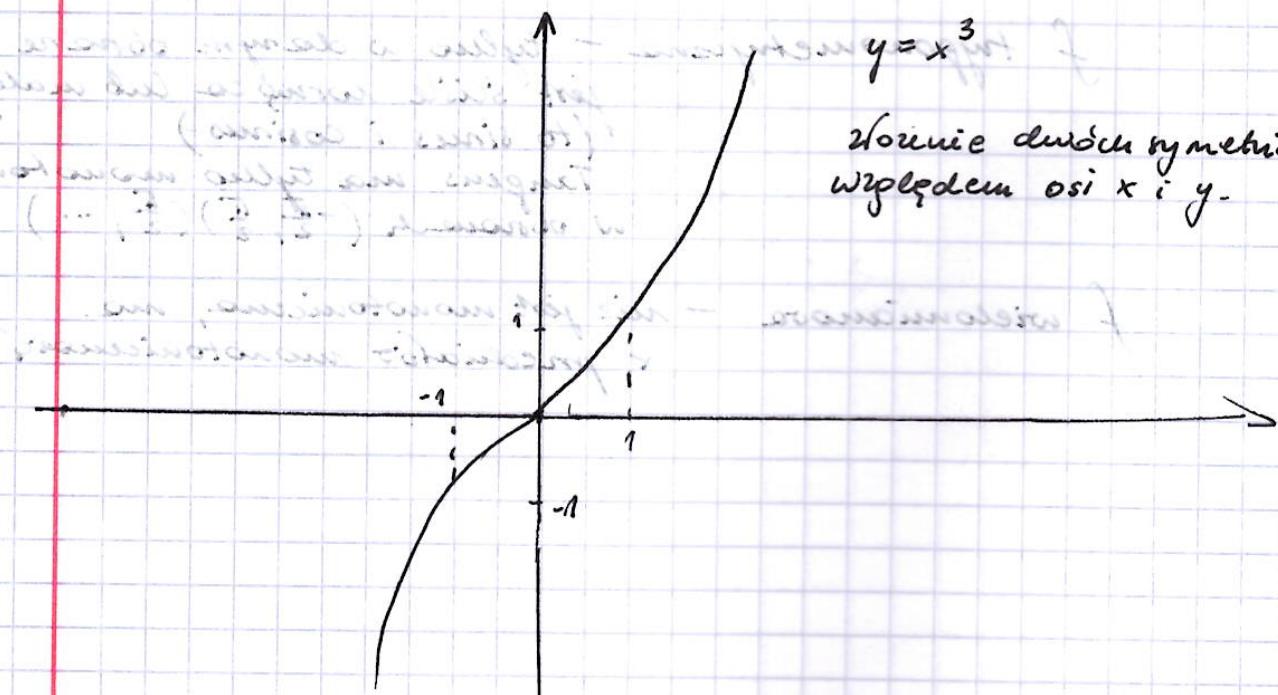
F. nieparzyste

$$f(x) = -f(-x) \text{ dla } -x \in D$$

$$y = x^3$$

• wykres jest lata - wykresem jest

• wykres jest lata - wykresem jest

Własności "pamysłowej" i niepamysłowej nie dotyczą wartości funkcji.

$$y = \frac{1}{2}x - 1$$

$$\frac{1}{2}x = y + 1$$

$$x = 2y + 2$$

f. odwrotne

$$x = 2y + 2$$

$$y = x^2 \quad x = \sqrt{y}$$

$$x = -\sqrt{y}$$

$$y = f(x) \rightarrow x = f^{-1}(y)$$

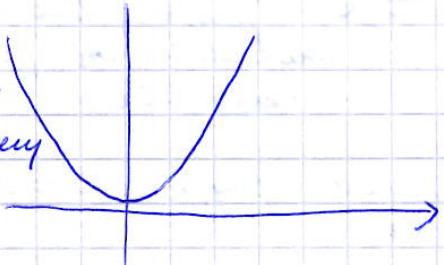
$y \rightarrow x$ tzn $y = f(x)$

Funkcje x jako

funkcje y.

Liczymy funkcje x

y my mnożymy jeną
te same x

Funkcje skośne

$$y = \sin^2 x$$

$$y = t^2$$

$$t = \sin x$$

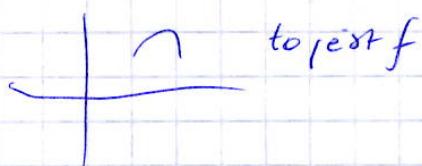
$$y = \sin^2(2x+1)$$

$$\left\{ \begin{array}{l} y = u^2 \\ u = \sin t \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} u = 2x+1 \\ t = \sin u \end{array} \right.$$

$$y = \sqrt{\sin^3(2x^2+1)-1}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} y = \sqrt{u} \\ u = t^3 - 1 \\ t = \sin v \\ v = 2x^2 + 1 \end{array} \right.$$

F. losowniastościowe

$$x_1 \neq x_2$$

$$h(x) = g(z)$$

$$z = u(x)$$

$$h(x) = g(u(x))$$

$$h = g \circ u$$

$\circ$ ← symbol stosunek dwóch funkcji

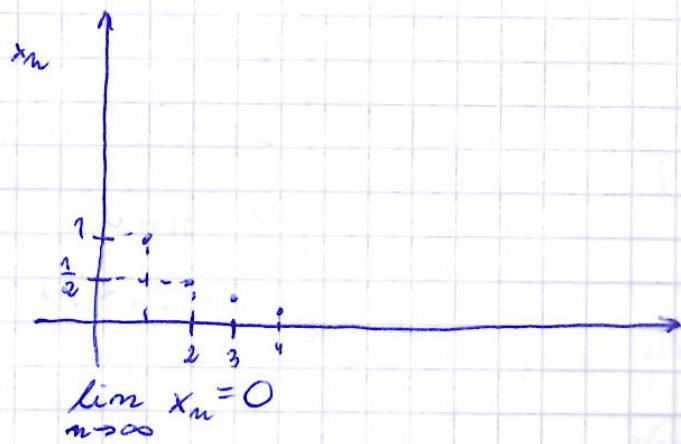
GRANICA FUNKCJA CIĄGU

granice to element, do którego się zbliżamy, ale po nie osiągamy.

ciąg liczbowy $N \rightarrow \mathbb{R}$ przyporządkowuje liczbom naturalnym pewnych liczb nazywanych

$x_n = \frac{1}{n}$ każdej liczbie przyporządkowujemy jej odwrotność

n	1	2	3	4
x_n	1	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{3}$	$\frac{1}{4}$

$\lim = \text{granica (limes)}$

$$x_n = \frac{n}{n+1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 1$$

n	1	2	3
x_n	$\frac{1}{2}$	$\frac{2}{3}$	$\frac{3}{4}$

$$x_n = 1 \quad \lim_{n \rightarrow \infty} = 1 \quad \text{granica tutaj jest otwarta od lewej}$$

Granica ciągu $x_n = q$ wtedy i tylko wtedy, gdy $\forall \varepsilon > 0 \exists N(\varepsilon)$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} = q \Leftrightarrow \bigcap_{\varepsilon > 0} \bigcup_{n > N(\varepsilon)} |x_n - q| < \varepsilon$$

$\varepsilon = 2 \quad N = 1$ zauważ, że od pierwszego jest mniejsze od 2

$\varepsilon = 0,7 \quad N = 2$ od drugiego wyżej

$\varepsilon = 0,1 \quad N = 11$

$$\varepsilon = 0,01 \quad N = 101$$

$$N = \frac{1}{\varepsilon} \quad (N = \left[\frac{1}{\varepsilon} \right] + 1) \quad \text{czyli całkowita}$$

$$x_n = (-1)^n$$

Granice nie istnieje:

$$\begin{aligned} (-1)^1 &= -1 \\ (-1)^2 &= 1 \\ (-1)^3 &= -1 \end{aligned}$$

$$\left. \begin{array}{c} \\ \\ \end{array} \right\} -1, 1, -1, 1, -1, 1$$

← Ten ciąg waha się od -1 do 1, nie będzie miał granicy.

Nie każdy ciąg musi mieć granicę

$$x_n = 5 + \frac{3}{n^2} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(5 + \frac{3}{n^2} \right) \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 \quad (\text{zawsze dąży do } 0)$$

$$x_n = 5 + \frac{3}{n^2} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \left(5 + \frac{3}{n^2} \right) = 5$$

$$x_n = \frac{3n-1}{n+2} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \left(3 - \frac{1}{n} \right)}{n + 1 + \frac{2}{n}} = \frac{3}{1} = 3$$

$$x_n = \frac{5n^2 + 6n - 7}{3n^2 - n + 6} \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cancel{(5n^2 + 6n - 7)}}{n^2 \cancel{(3n^2 - n + 6)}} = \frac{5}{3}$$

$$x_n = \frac{5n^3 + 6n - 7}{3n^2 - n + 6} = \frac{n^3 \left(5 + \frac{6}{n^2} - \frac{7}{n^3}\right)}{n^2 \left(3 - \frac{1}{n} + \frac{6}{n^2}\right)} \xrightarrow[n \rightarrow \infty]{} n^{\frac{5}{3}} = \infty$$

bo $n \rightarrow \infty$

$$x_n = 2^n$$

bedzie wst wyladujaco, bo potega
wyladujaca
 $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \infty$

$$x_n = \left(\frac{1}{2}\right)^n = \frac{1}{2^n} \rightarrow \text{mianownik dazy do nieskonczosci}$$

$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = 0$

$$\boxed{\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n = e}$$

z 2,25; ... $e = 2,71$

$$i = \sqrt{-1}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{3n} = \left[\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n \right]^3 = e^3$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{5n}\right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{1}{5n}\right)^{5n}\right]^{\frac{1}{5}} = e^{\frac{1}{5}}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2n}\right)^{4n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{1}{2n}\right)^{2n}\right]^2 = e^2$$

GRANICA FUNKCJI

- oznacza my taka samo

$$\lim_{x \rightarrow x_0} f(x)$$

definiujemy granicę f poprzez
granice cięgów

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x_0$$

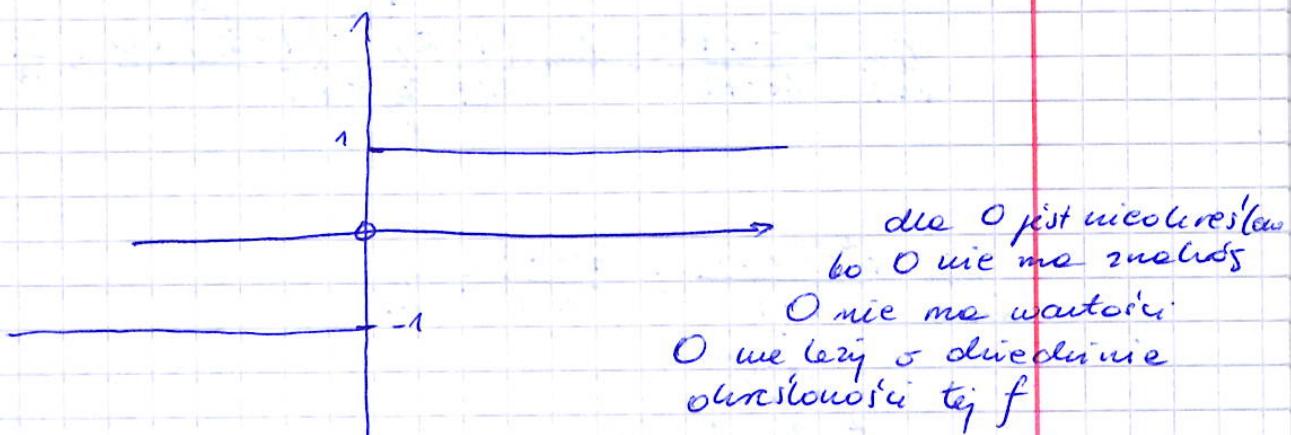
$$\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = g$$

f ma granicę, jeśli jąliko wówczas byśmy
nie wybrały ciągu x_n to dla każdego
tego ciągu granica ciągów liczbowych musi
być taka sama.

$$y = \text{sign}(x)$$

signum = znak

f przypomina funkcję siatki jej znak ($1 \vee -1$)
Dla dodatnich $+1$
Dla ujemnych -1

$$\lim_{x \rightarrow 0} f(x)$$

$$x_n = \frac{1}{n}$$

$$\lim_{(n \rightarrow \infty)} \text{sign}\left(\frac{1}{n}\right) = 1$$

$$\therefore x_n = -\frac{1}{n}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \text{sign}\left(-\frac{1}{n}\right) = -1$$

Granice sumy & f jest równa sumie granic
 Granice ilorazu ...
 Granice iloczynu ...

$$\lim_{x \rightarrow 5} \frac{2x+3}{x-1} = \frac{13}{4}$$

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{2x+3}{x-1} = \frac{x(2 + \frac{3}{x})}{x(1 - \frac{1}{x})} = 2$$

19.12.2018 GRANICA FUNKCJI

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - x + 2}{2x^2 + 1}$$

$$x_1 = 1 - \frac{1}{m}$$

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_m = 1$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - x + 2}{2x^2 + 1} = \lim_{m \rightarrow \infty} \frac{\left(1 - \frac{1}{m}\right)^2 - \left(1 - \frac{1}{m}\right) + 2}{2\left(1 - \frac{1}{m}\right)^2 + 1} = \frac{2}{3}$$

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{x^2 - 2x + 1}{x - 1} = \frac{4 - 4 + 1}{2 - 1} = 1.$$

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 - 2x + 1}{x - 1} = \frac{0}{0} \quad \begin{matrix} \text{rozciemie} \\ \text{niczescione} \end{matrix}$$

$$(a \pm b)^2 = (a^2 \pm 2ab + b^2)$$

POCHODNA FUNKCJI

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h}$$

↓

granicę ilorazu różnicowego to pochodna funkcji

daje nam to nowe wyrażenie nieoznaczone, a więc stąd tutaj jest nieoznaczoność

$$f'(x) = \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{\Delta y}{\Delta x}$$

y to nowa funkcja
 $f(x)$

$$y = f(x)$$

$$\Delta y = f(x + \Delta x) - f(x)$$

przyrost wartości w stosunku do przyrostu wartości

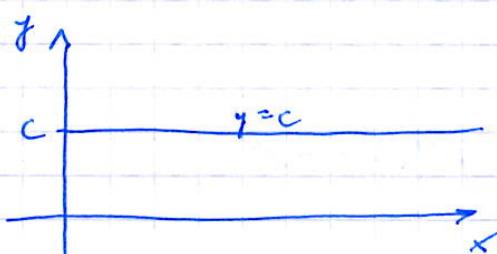
Pochodna mienia tempo wzrostu (mniejsze) funkcji
zwiększenia wartości

$$f'(x) = \frac{dy}{dx}$$

winiacis

Funkcja stała

$$f(x) = c$$

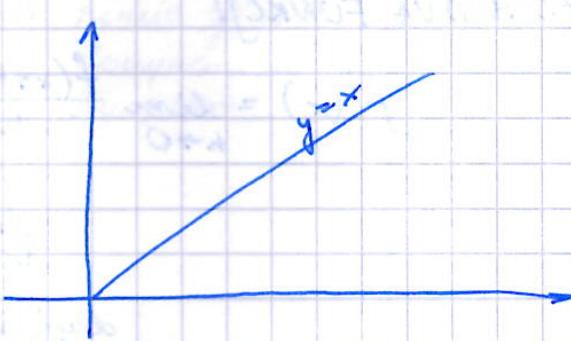

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{c - c}{h} = 0.$$

Tempo wzrostu f stałej jest zerowe

Funkcja liniowa

$$f(x) = x$$

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x+h) - x}{h} = \frac{h}{h} = 1.$$

Funkcja kwadratowa

$$f(x) = x^2$$

$$f'(x) = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{(x+h)^2 - x^2}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{x^2 + 2xh + h^2 - x^2}{h} = \\ = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{h(2x+h)}{h} = 2x + h = \text{znika nieskonacznosc} \\ = 2x$$

$$f(x) = x^3$$

trzecie potęgią dwumienną:

$$(a+b)^3 = a^3 + 3a^2b + 3ab^2 + b^3$$

$$(a-b)^3 = a^3 - 3a^2b + 3ab^2 - b^3$$

$$f'(x) = 3x^2$$

$$(x^n)' = n \cdot x^{n-1}$$

Funkcje potęgowe

$$(a^x)' = a^x \cdot \log_{\text{naturalny}} a$$

Funkcje wykładnicze

$$(e^x)' = e^x$$

e - liczba naturalna

$$(\sin x)' = \cos x$$

$$(\cos x)' = -\sin x$$

$$(\operatorname{tg} x)' = \frac{1}{\cos^2 x}$$

$$(\operatorname{ctg} x)' = -\frac{1}{\sin^2 x}$$

$$(\ln x)' = \frac{1}{x}$$

log naturalny

$$(f(x) + g(x))' = f'(x) + g(x)$$

Pochodne jest operatorem liniowym. Pochodne z sumy jest równa sumie pochodnych

$$[a \cdot f(x)]' = a \cdot f'(x)$$

$$(x^3 - 2x^2 + x - 1)' = 3x^2 - 2 \cdot 2x + 1 + 0 = 3x^2 - 4x + 1$$

$$\left(\frac{1}{x^2}\right)' = (x^{-2})' = -2 \cdot x^{-2-1} = -2 \cdot x^{-3} = -\frac{2}{x^3}$$

Pochodne to jest modyfikacja stycznej